

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SKMA -1979- MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 1 беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚҚА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пән:	Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет
Пән коды:	FZhBK 1207
БББ атауы:	«Фармация»
Оқу сағаттарының/кредиттердің көлемі:	90 сағат (3 кредит)
Оқытылатын курс пен семестр:	1 курс, 1 семестр
Практикалық сабақтар:	25 сағат

Шымкент, 2023 жыл

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 2 беті

Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар «Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және дәрілер технологиясы кафедрасы мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 1 28.08.2023

Кафедра меңгерушісі, фарм.ғ.д., профессор

Сағындықова Б.А.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 3 беті

1. Тақырып 1: Қазақстандағы фармация. Фармацевт – маман ретінде. Фармацевтің кәсіптік қызметі. ҚР фармацевтикалық білімді ұйымдастыру. Фармацевт. ЖОО және факультеттер.

2. Мақсаты: Білім алушыларды фармация ғылымымен таныстыру. Фармацияның Қазақстандағы маңызын ашу. Білім алушыларды фармацевтің кәсіби қызметімен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

- фармацияның негізгі түсініктерін;
- фармацияның ғылым ретінде даму тарихы;
- фармацияның Қазақстанда құрылуы.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Фармация. Фармацияның ғылым ретінде даму тарихы.
2. Фармация саласындағы алғашқы еңбектер және ғалымдар.
3. Фармацияның Қазақстандағы дамуы. Фармация ғылымының дамуына отандық ғалымдардың қосқан үлестері.
4. Фармация – бұл ғылымдар жинағы.
5. Фармацевт – фармацевтік жоғары білімі бар маман.
6. Фармацевтің кәсіптік қызметтерінің объектілері және кәсіптік қызметтерінің түрлері.
7. Фармацевтердің біліктілігіне қойылатын талаптар.
8. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» DSM-305/2020 бұйрығы.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары):

1. Фармацияның ғылым ретінде анықтамасы қандай?
2. Ежелдегі фармация.
3. Фармакопелінің пайда болуы.
4. Халықтың денсаулығы және денсаулық сақтаудың дамуындағы фармацияның ролі?
5. Фармацияның медицина ғылымы мен тәжірибесімен бірлігі.
6. Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасы
7. Қандай отандық ғалымдар фармацияның Қазақстандағы дамуына үлес қосқан?
8. ҚР жоғары фармацевтік білім беруді ұйымдастыру және оның міндеттері.
9. Фармация саласында қандай ғылыми зерттеулер жүргізіледі?

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 4 беті

1.Тақырып 2: Фармацевт маманның қалыптасуындағы фармакогнозия және фармацевтикалық химия пәндерінің ролі

2. Мақсаты: Білім алушыларды кәсіби міндеттерін орындауға қажетті дәрілік заттардың көзі ретінде дәрілік өсімдіктерді оқытатын «фармакогнозия» пәнімен таныстыру. Білім алушыларды кәсіби міндеттерін орындауға қажетті фармацевтік химияның жалпы және жеке заңдылықтар негізінде дәрілік құралдардың сапасын бағалауды үйрететін фармацевтік химия пәнімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- фармакогнозия және фармацевтикалық химия пәндерінің негізгі түсініктері;
- пәннің негізгі бағыттары мен міндеттері;
- Қазақстан Республикасының жабайы флорасы;
- дәрілік өсімдіктерді культивирлеу;
- дәріханада дәрілік құралдарды фармацевтік бақылау негіздері;
- талдау кезінде МФ және басқа НҚ қолдану ережелері;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Фармакогнозия ғылым ретінде. Негізгі міндеттері мен тапсырмалары.
2. Қазақстанның флорасы дәрілік өсімдіктердің көзі ретінде.
3. Дәрілік өсімдік ресурстарын тиімді пайдалану және оларды қорғау.
4. Дәрілік өсімдік материалдарының сапасын реттейтін НД.
5. Фармакогностикалық тест.
6. Фармацевтикалық химия ғылым ретінде.
7. Пәннің зерттеу объектілері.
8. Ұғымдар: реагенттер, титрленген және эталондық ерітінділер.
9. Талдаудың аспаптық әдістері. Ережелер.
10. Қазақстан Республикасының Қызыл кітабы.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары):

1. Фармакогнозияның ғылым және оқу пәні ретіндегі анықтамасы.
2. Болашақ маманның дамуындағы ролі. Фармакогнозияның басқа пәндермен байланысы.
3. Дәрілік өсімдік материалдарының сапасын бақылаудың нормативтік құжаттары
4. Фармацевтикалық химияның ғылым және оқу пәні ретіндегі анықтамасы
5. Болашақ маманның дамуындағы тәртіптің ролі. Фармацевтикалық химияның басқа пәндермен байланысы.
6. Дәрілік заттардың сапасын талдауды бақылайтын нормативтік құжаттар
7. Реактивті, титрлік және стандартты ерітінділер дегеніміз не
8. Дәрілік заттарды талдауды стандарттау
9. Талдаудың аспаптық әдістері мен құралдары

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы «Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		044-43/ - (2022-2023) 24 беттің 5 беті

1. **Тақырып 3:** Фармацевт маманның қалыптасуындағы фармацевтикалық технология және фармация ісін ұйымдастыру және экономикасының ролі.
2. **Мақсаты:** Білім алушыларды «Фармацевтикалық технология» пәнімен, дәрілік формаларды дайындау ережелерімен, оларды сақтау шарттарын реттейтін негізгі нормативтік құжаттармен және сапасын бағалаумен таныстыру.
«Фармацевтикалық ісін ұйымдастыру және экономикасын басқаруды ұйымдастыру» пәнімен, іс жүргізудің жалпы принциптерімен, негізгі нормативтік құжаттармен таныстыру

3. Оқу мақсаттары

- Дәрілік түрлерді дайындаудағы мемлекеттік реттеудің негізгі бағыттары;
- Мемлекеттік фармакопеяны (МФ) құру және қолдану ережелері;
- Дәрілік түрлердің дайындауда, өндіруде, сақтауда және таратуда қолданылатын нормативтік құжаттар (НҚ);
- Заманауи дәрілік заттардың арсеналындағы дайын дәрілік заттардың ролі;
- Өндірістік регламент – дайын дәрілік түрлерді өндіруді реттейтін негізгі ғылыми-техникалық құжаттама;
- Өндірістік процестер, негізгі технологиялық түсініктер мен терминдер;
- Материалдық балансты құру мақсаты. Техникалық-экономикалық көрсеткіштер;
- технологиялық шығын, шығын коэффициенті, тұтыну нормалары. Энергетикалық баланс;
- Фармацевтикалық мекемелердің принциптері, функциялары және ұйымдық құрылымы;
- Фармацевтикалық нарықтың ерекшеліктері;
- Дәріхана ұйымдарының қызметін құқықтық реттеу;
- Фармацевтикалық нарықтың құрылымы және оны сегментация ерекшеліктері;
- Фармацевтикалық нарықты мемлекеттік реттеудің ерекшеліктері;
- Фармацевтикалық субстанциялардың көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындарын басқару ерекшеліктері.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Дәрілердің дәріханалық өндірісінің ерекшеліктері.
2. Рецепт. Рецепт құрылымы. Рецепт беру ережелері.
3. Дәрілердің дәріханалық өндірісін нормалау.
4. Дәрілік заттардың орталық өндірісінің жағдайы. Кеңейтілген фармацевтикалық өндірісті ұйымдастырудың негізгі принциптері.
5. Дайын дәрілік түрлер және олардың қазіргі дәрілік заттардың арсеналындағы ролі.
6. Дайын дәрілік түрлер өндірісінің негізгі нормативтік-техникалық құжаты ретінде. Оны өндірудің негізгі бөлімдері мен кезеңдері.
7. Өндірістік процестер. Негізгі технологиялық түсініктер мен терминдер
8. Материалдық балансты құрастырудың мақсаты. Техникалық-экономикалық көрсеткіштер: технологиялық шығындар, шығын коэффициенті, тұтыну нормалары. Энергия балансы
9. Халыққа медициналық және дәрілік көмек көрсетудің негізгі принциптерін ұйымдастыру
10. Фармацевтикалық бөлшек сауда байланысының қызметін ұйымдастыру
11. Дәріхана ұйымдарының жұмысын ұйымдастырудың негізгі принциптері
12. Рецепт бойынша дәрілік заттарды қабылдауды және босатуды ұйымдастыру
13. Дәріханада дәрілік заттарды дайындауды ұйымдастыру
14. Дәріханаішілік дәрілік заттардың сапасын бақылауды ұйымдастыру
15. Дәрілік заттарды беруді тіркеу және ұйымдастыру
16. Дәрілік заттарға қажеттілікті анықтау және сұранысты зерттеу
17. Дәрілік заттардың сапасын мемлекеттік бақылау жүйесі

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: тақырыптық семинар.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 6 беті

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары):

1. Дәрілер технологиясының ғылыми және оқу пәні ретіндегі анықтамасы
2. Болашақ маманды қалыптастырудағы субъектінің рөлі. Дәрілер технологиясының басқа пәндермен байланысы
3. Дәрілердің дәріханалық өндірісінің ерекшеліктері
4. Мемлекеттік фармакопея, фармакопеялық мақала, уақытша фармакопеялық мақала дегеніміз не?
5. Дәріханда дайындалатын дәрілік түрлерді реттейтін нормативтік құжаттар
6. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2021.07.07 N 58 бұйрығы
7. Рецепт дегеніміз не? Рецепт маңыздылығы, оның құрылымы
8. Дәріханада дайындалатындәрілік түрлерді аттардың фармацевтикалық технологиясында дәрілік формаларды құрастыру ерекшеліктері. Ережелер
9. Технологиялық процесс дегеніміз не? Оның құрылымы мен түрлері қандай
10. Негізгі технологиялық ұғымдар мен терминдерді атаңыз. Оларды анықтаңыз
11. Материалдық баланс қалай құрастырылады
12. Техникалық-экономикалық көрсеткіштер қалай есептеледі
13. Өнеркәсіптік реттеу дегеніміз не? Ол қандай бөлімдерден тұрады? Оның даму кезеңдерін атаңыз
14. «Фармация ісін ұйымдастыру және басқару экономикасы» пәнінің болашақ маманды қалыптастырудағы рөлі
15. Азаматтардың денсаулығын сақтаудағы фармацевт қызметкерінің рөлі. Фармацевтикалық көмек
16. Фармацевтикалық мамандықтар мен лауазымдардың номенклатурасы
17. «Дәрілік заттар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес дәрілік заттардың айналымын мемлекеттік реттеу жолдары
18. Дәріхана ұйымдарын орналастыруға, үй-жайларға және жабдықтауға қойылатын талаптар.

Тест тапсырмалары

- 1) Дәрілік түрлер технологиясы - бұл дәрілік заттарды белгілі бір ұтымды дәрілік түрлерге беру арқылы дәрілік заттарға өндеудің өндірістік процестерінің негіздерін туралы ғылым
 - A) химиялық
 - C) технологиялық
 - C) практикалық
 - D) теориялық
 - E) биологиялық
- 2) Мемлекеттік Фармакопеясы - ... тиісті елдердің құзыретті денсаулық сақтау органдары бекіткен фармакопеялық мақалалар, әдістер және басқа да нормативтік талаптар
 - A) кітап
 - B) заңнама
 - C) жинақ
 - D) журнал
 - E) газет таңдау
- 3) Фармакопеялық мақала - ... дәрілік заттардың немесе дәрілік шикізаттың сапасына қойылатын талаптарды белгілейтін және Мемлекеттік стандарттың сипатына ие
 - A) нормативтік-техникалық құжат
 - C) бұйрық
 - C) заң
 - D) жинақ

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 7 беті

- Е) журнал
- 4) Фармацевтикалық технологияның негізгі міндеті болып табылады ...
- А) дәрілік заттың берілген әсерін қамтамасыз ететін ұтымды дәрілік түрлерді дайындау
- В) талдаудың жаңа тәсілдерін құрастыру
- С) дәрілік түрлерді ресімдеудің жаңа тәсілдерін жасау
- Д) жаңа этикеткалар жасау
- Е) дозалаудың ұтымды тәсілдерін жасау
- 5) Рецепт келесі мағыналарға ие:
- А) экономикалық, құқықтық
- С) медициналық, заңды
- С) технологиялық, экономикалық
- Д) медициналық, технологиялық, экономикалық, заңгерлік
- Е) технологиялық, құқықтық

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 8 беті

1. Тақырып 4: Фармацевт маманның қалыптасуында оқу-кәсіптік практиканың ролі.

2. Мақсаты: Білім алушыларды оқу-кәсіптік тәжірибелердің түрлерімен таныстыру. Жоғары білікті маман тәрбиелеуде тәжірибелік дағдыларды бекітудің ролін ашу.

3. Оқыту міндеттері:

- оқу-өндірістік практикалардың түрлері;
- өндірістік практикалардың түрлері;
- практикаларды өту жерлері.

Білім алушының істей алуы тиіс:

- тәжірибе бойынша оқу-әдістемелік құжаттарды қолдану (бағдарлама, күнделік және т.б.).

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Болашақ маманның қалыптасуында оқу-өндірістік тәжірибелердің ролі.
2. Болашақ маманның қалыптасуында өндірістік тәжірибелердің ролі.
3. Тәжірибе бойынша оқу-әдістемелік құжаттар.
4. Тәжірибені өтуді бақылау және бағалау түрі.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары):

1. Ботаникадан далалық тәжірибе оқу практикасының ролі
2. Таныстыру оқу практикасының ролі
3. Фармацевтикалық қызметті ұйымдастырудағы өндірістік практикасының ролі
4. Дәрілік түрлер технологиясындағы оқу практикасы ролі
5. Фармакогнозиядағы өндірістік практикасының ролі
6. Фармация ісін ұйымдастыру және экономикасы өндірістік тәжірибенің ролі
7. Дәрілік түрлердің сапасын бақылау және стандарттау өндірістік практикасының ролі
8. Дәрілер технологиясындағы өндірістік практикасының ролі
9. Токсикологиялық химия өндірістік практикасының ролі
10. Дәрілік заттардың сапасын бақылау және стандарттаудағы өндірістік практиканың ролі
11. Практиканы өту үшін қолданылатын оқу-әдістемелік құжаттар.
12. Практиканы өтуді бақылау қалай жүзеге асырылады? Бағалау түрлері.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023) 24 беттің 9 беті
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		

1. Тақырып 5: Дәріханалар мен фармацевтикалық кәсіпорындардың фармацевтикалық гигиенасы. Дәріхана ұйымдары мен фармацевтикалық кәсіпорындары қызметкерлерінің еңбегін қорғау

2. Мақсаты: Білім алушыларды дәріханалық мекемелер мен фармацевтикалық кәсіпорындарды орналастыру, жоспарлау, жабдықтау және пайдаланудың негізгі гигиеналық талаптарымен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Фармацевтикалық мекемелерге, фармацевтикалық кәсіпорындарға гигиеналық бағалауды, олардың жұмыс жағдайлары мен жұмыс режимін;
- Дәріханалар мен фармацевтикалық мекемелердің қызметін реттейтін НҚ ;
- Фармацевтикалық өнеркәсіптегі еңбек жағдайларын жақсарту бойынша гигиеналық ұсыныстарды.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәріханалық мекемелерді пайдалануға қойылатын гигиеналық талаптар.
2. Дәріханалар мен фармацевтикалық мекемелердегі өндірістік қауіп-қатерлер, жұмыс ортасының жағымсыз факторлары.
3. «Дәрілік заттардың және медициналық мақсаттағы бұйымдардың айналысы саласындағы объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 7 шілдедегі No ҚР ДСМ-58 бұйрығы.
4. Жақсы дәріхана тәжірибесі (GPP)

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары, тесттер):

1. Дәріханалардың жұмысын реттейтін нормативтік құжаттарды атаңыз.
2. Дәріхана үй-жайларына қандай гигиеналық талаптар қойылады.
3. Дәріхана қызметкерлеріне қандай гигиеналық талаптар қойылады.
4. Дәріханадағы жұмыс ортасының мүмкін болатын қолайсыз факторларын атаңыз.
5. Химиялық және фармацевтикалық кәсіпорындардағы өндірістік ортаның мүмкін болатын қолайсыз факторларын атаңыз.
6. Дәріханаларда және химия және фармацевтикалық өнеркәсіп кәсіпорындарында қандай алдын алу шаралары жүргізіледі.
7. Тиісті дәріхана тәжірибесінің (GPP) негізгі принциптері.

Тесттер:

- 1... - денсаулық сақтаудағы гигиенаның ғылым ретінде басты мақсаты болып табылады.
- A) | Адам денсаулығының жоғары жетістікке жетуі мен сақталуы
- B) | Қоршаған ортаның қолайсыз ықпалын оқытып үйрету
- C) | Салауатты өмір сүрудің жүзеге асырылуы бойынша ұсыныстарды өңдеу
- D) | Емдеу тиімділігінің нығайтылуы мен жетістікке жетуі
- E) | Қоршаған ортада адамның өмір сүру жағдайын жеңілдететін гигиеналық қалыптандырулармен ережелерді өңдеу
- 2 Еңбек гигиенасы профилактикалық медицинаның ... зерттейтін бөлімі.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 10 беті

- A) | өндірістік орта факторлары мен еңбек үрдісінің адам ағзасына тигізетін әсерін
- B) | қоршаған ортаның қолайсыз факторларын
- C) | адамның өмір сүру жағдайына сапасының тигізетін әсерін
- D) | қоршаған ортаның экологиялық факторларының адам денсаулығына тигізетін әсерін
- E) | қоршаған ортада адамның өмір сүру жағдайын

3 Еңбек гигиенасы ... зерттейді.

- A) | өндірістегі еңбек жағдайын
- B) | қоршаған ортаның қолайсыз факторларын
- C) | өндірістегі тамақтану жағдайын
- D) | еңбек өнімділігінің жоғары болуын
- E) | қоршаған ортада адамның өмір сүру жағдайын

4 Еңбек гигиенасының басты міндеті – ...

- A) | еңбек жағдайын сауықтыру бағытында гигиеналық нормативтерді жасау.
- B) | қоршаған ортаның қолайсыз факторларын зерттеу.
- C) | салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша ұсыныстарды жасау.
- D) | еңбек өнімділігін аса жоғарылатуды қамту.
- E) | қоршаған ортада адамның өмір сүру жағдайын жеңілдететін гигиеналық нормалар мен ережелерді жасау.

5 Қауіпті факторлар дегеніміз - ... факторлар

- A) | еңбекке қабілеттілікке кері әсер ететін және кәсіптік аурулар тудыратын
- B) | белгілі бар жағдайда денсаулықта жедел бұзылыстарды және ағзаның өлімін тудыратын
- C) | еңбекке қабілеттілікке оң әсер ететін және кәсіптік аурулар тудырмайтын
- D) | еңбекке қабілеттілікке кері әсер ететін
- E) | еңбекке қабілеттілікке оң әсер ететін

6 Зиянды факторлар дегеніміз - ... факторлар.

- A) | жұмысқа қабілеттілікке кері әсерін тигізетін немесе кәсіби аурушаңдыққа келетін
- B) | өлімге душар ететін
- C) | улануды тудыратын
- D) | қоршаған ортаға зиянды әсер ететін
- E) | өсімдіктерге зиянын тигізетін

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 11 беті

1. Тақырып 6: Тиісті фармацевтикалық практика. ҚР фармацевтикалық қызметіне GXP енгізу.

2. Мақсаты: Білім алушыларды GXP фармацевтикалық стандарттарымен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

1. Тиісті фармацевтикалық практикалар (GXP) тұжырымдамасын;
2. Қазақстан Республикасының фармацевтикалық қызметіне GXP енгізу
3. Дәрілік заттардың сапасын қамтамасыз ету тәсілдерін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Тиісті фармацевтикалық тәжірибе тұжырымдамасы, дәрілік заттардың сапасын қамтамасыз ету жүйесінің даму сатысынан бастап бөлшек саудаға және дәрілік заттарды қолдануға дейінгі біртұтас элементі ретінде
2. Тиісті фармацевтикалық тәжірибелер (GXP) және олардың дәрілік заттардың өмірлік циклінің барлық кезеңдерінде сапаны қамтамасыз етудегі рөлі.
3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 4 ақпандағы бұйрығы № ҚР ДСМ-15 «Тиісті фармацевтикалық тәжірибені бекіту туралы»
4. Тиісті зертханалық тәжірибе (GLP).
5. Тиісті клиникалық тәжірибе (GCP)
6. Тиісті өндірістік тәжірибелер (GMP)
7. Тиісті қызмет көрсету және сақтау тәжірибесі (GSP)
8. Тиісті көтерме сауда тәжірибесі (GDP)
9. Тиісті бөлшек сауда тәжірибесі (GPP)
10. Тиісті реттеушілік тәжірибе (GRP)

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары):

1. Дәрілік заттардың сапасын қамтамасыз ету тәсілдерінің эволюциясы
2. GXP стандарттары бойынша жұмыс істейтін Қазақстандық фармацевтикалық өндірушілер
3. GXP стандарттары бойынша фармацевтикалық өндірушілерге қойылатын талаптар
4. GXP стандарттарының құрамы
5. GXP концепциясы

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 12 беті

1. Тақырыбы 7: Дәрілік заттарды дайындау мен зерттеудің негізгі кезеңдері.

2. Мақсаты: Білім алушылар фармацевтикалық даму және жаңа дәрілік заттарды жасау кезеңдерімен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

1. Фармацевтикалық даму және жаңа дәрілік заттарды құру кезеңдері
2. Жаңа дәрілік заттарды өндіру процесі
3. Жаңа препараттарды іздеудің заманауи әдістері
4. Дәрілік заттар өндірісін мемлекеттік реттеу

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәрілік заттарды жасаудың негізгі кезеңдері
2. Жаңа препараттардың құрамын және технологиясын жасау
3. Дәрілік заттарды зерттеудің клиникаға дейінгі әдістері
4. Дәрілік заттарды зерттеудің клиникалық әдістері
5. «Дәрілік заттардың және медициналық мақсаттағы бұйымдардың айналысы саласындағы субъектілердің дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды өндіру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-286/2020 бұйрығы. дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды өндіруге лицензиясы бар медициналық мақсаттағы бұйымдар

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары):

1. Жаңа дәрілік заттарды жасаудың негізгі кезеңдерін атаңыз
2. Дәрілік заттарды зерттеудің қандай клиникаға дейінгі әдістерін білесіз
3. Дәрілік заттарды зерттеудің клиникалық әдістері

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SKMA -1979- MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023) 24 беттің 13 беті
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		

1. Тақырыбы 8: ҚР фармацевтикалық ұйымдар. Фармацевтикалық ұйымдардың түрлері және негізгі міндеттері.

2. Мақсаты: Білім алушыларды Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық ұйымдардың түрлерімен және негізгі міндеттерімен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

- Дәріхана ұйымдарының классификациясы
- Халыққа фармацевтикалық көмекті ұйымдастырудың негізгі принциптері
- Фармацевтикалық кәсіпорындарды ұйымдастырудың негізгі функциялары

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәріхана ұйымдарының жұмысын ұйымдастырудың негізгі принциптері
2. Халыққа медициналық және емдік көмекті ұйымдастырудың негізгі принциптері
3. Фармацевтикалық кәсіпорындарды ұйымдастыру
4. Фармацевтикалық зауыттар мен фабрикалар
5. Дәрілік заттарға қажеттілікті анықтау және сұранысты зерттеу
6. Дәрілік заттардың сапасын мемлекеттік бақылау жүйесі

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, ситуациялық есептер, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары, ситуациялық есептер, тесттер):

1. Дәріхана ұйымының түсінігі, мақсаты, міндеттері және функциялары.
2. Дәріхана ұйымдарының классификациясы, олардың қызметінің қысқаша сипаттамасы.
3. Халыққа фармацевтикалық көмек көрсетуді ұйымдастырудың негізгі принциптері, формалары мен әдістері.
4. Дәріхана ұйымдары қызметінің ұйымдық-құқықтық нысандары.
5. Фармацевтикалық кәсіпорындарды ұйымдастыру.
6. Дәрілік заттардың айналысы саласындағы нормативтік-құқықтық база.
7. Фармацевтикалық ұйымдардағы іс жүргізу негіздері.
8. Дәріхана ұйымдарында іс жүргізу үшін қолданылатын негізгі құжаттар.
9. Дәріхана ұйымдарын басқарудың бірыңғай кеңселік басқару жүйесі.
10. Фармацевтикалық ұйымның сауда ұйымына қатыстылығының нормативтік-құқықтық негіздемесі.

Ситуациялық есеп:

1. Дәріханаға келуші фармацевттен басқа дәріханадан сатып алынған дәрілерді қолдану туралы кеңес беруін өтінді. Фармацевт келушіге дәрі сатып алған дәріханадан кеңес алуды ұсына отырып, кеңес беруден бас тартты. Келуші шолулар мен ұсыныстар кітабына шағым жазды.
2. Сіздің пікіріңіз:
3. Кімдікі дұрыс? Шағым негізді ме? Фармацевт басқа дәріханада сатып алынған дәрілерді қолдану бойынша кеңес беруге міндетті ме?
4. Бұл қызметте фармацевттің рөлі қандай – сатушы немесе денсаулық сақтау қызметкері? ДДҰ фармацевт рөлі туралы.
5. Азаматтардың денсаулығын сақтауда фармацевтика қызметкерінің рөлі қандай?

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SKMA -1979- MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)	
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 14 беті	

6. Дәріханалардың денсаулық сақтау ұйымдарына немесе сауда ұйымдарына жататынын қандай заңнамалық және нормативтік құжаттар растайды?
7. Дәрілік заттарды өткізу ережелері қандай нормативтік құжаттармен реттеледі?
8. Дәрілік заттарды сатудың ерекшеліктері қандай?

Тесттер:

1. Фармацевтикалық көмек бұл:
 - A. ғылыми және медициналық консультациялық қызметтер көрсету. персонал мен халықты дәрілік заттарды тарату мәселелері бойынша
 - B. ғылыми және медициналық консультациялық қызметтер көрсету. персонал мен жұртшылыққа тиімді және қауіпсіз дәрілік заттарды таңдау, оларды сақтау, қолдану әдістері және т.б
 - C. маркетингтік іс-шаралар
 - D. клиникалық зерттеулерді рационализациялау
2. Фармацевтикалық көмектің сапасын бағалау үшін қолданылатын негізгі критерийлерфармацевтикалық өнімді қолданудың әсері, біліктілік деңгейі
 - A. фармацевтер, уақыттылығы, бағасы және қолжетімділігі бойынша тауарлардың болуы
 - B. қолжетімділік, сенімділік, сенімділік
 - C. тауарды пайдаланудан әсері, дәріхана ассортименті, біліктілік деңгейі дәрігерлер, уақыттылық, өнім ассортиментін білуі көмегімен клиникалық нәтижелерге қол жеткізетін препараттар туралы ақпаратты оңтайландыру
 - D. оңтайлы экономикалық шығындар
 - E. уақтылылық, ашықтық, қауіпсіздік
3. Дәрілік саясаттың негізгі мақсаттары
 - A. Қазақстан Республикасы халқының ОЖЖ қолжетімділігін қамтамасыз ету, мемлекетті нығайту бақылау, фармацевтика ғылымын дамыту, импортқа тәуелділікті азайту және т.б.
 - B. Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, Қазақстан Республикасы халқының жалпы тұтыну тауарларына қолжетімділігін қамтамасыз ету, мемлекеттік бақылау, фармацевтикалық даму. ғылым, импортқа тәуелділікті азайту және т.б.
 - C. Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау, сапалы дәрілік заттарға қолжетімділікті қамтамасыз ету
 - D. дәрілер туралы ақпаратты оңтайландыру: оңтайлы экономикалық шығындармен клиникалық нәтижелерге қол жеткізу
 - E. ғылыми және медициналық консультациялық қызметтер көрсету. есірткі тарату мәселелері бойынша персонал мен халық
4. Офистік жұмыс – бұл. . .
 - A. фармацевтикалық өнімдерді жасауға байланысты жұмыстар кешені
 - B. техникалық процеске байланысты жұмыстардың жиынтығы
 - C. құжаттарды жасауға және оларды тіркеуге байланысты жұмыстар кешені жіктелуі, қозғалысы, есепке алу және сақтау
 - D. құжаттарды жасауға байланысты жұмыстар кешені
 - E. құжаттарды жылжыту, есепке алу және сақтаумен байланысты жұмыстардың жиынтығы
5. Дәріхана ұйымдарының іс жүргізуінде қолданылатын негізгі құжаттар
 - A. штаттық кестелер, лауазымдық нұсқаулықтар, бұйрықтар және т.б.
 - B. штаттық кестелер, лауазымдық нұсқаулықтар, фармакопоялық мақалалар және т.б.
 - C. штаттық кестелер, лауазымдық нұсқаулықтар, техникалық регламенттер және т.б.
 - D. штаттық кестелер, лауазымдық нұсқаулықтар, дәріханалар ассортименті және т.б.
 - E. штаттық кестелер, лауазымдық нұсқаулықтар, басшылық және т.б.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 15 беті

1. Тақырыбы 9: Қазақстан Республикасының фармацевтикалық өнеркәсібі. Негізгі даму бағыттары

2. Мақсаты: Білім алушыларды Қазақстан Республикасының фармацевтикалық өнеркәсібін дамытудың негізгі бағыттарымен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

- фармацевтика саласының даму бағыттары
- фармацевтикалық нарықтағы мемлекеттің рөлі
- өнімнің негізгі түрлері

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасының фармацевтикалық нарығын дамыту жолдары
2. Қазақстан Республикасындағы фармацевтика саласының дамуы
3. Фармацевтикалық өнімдерді өндіруді ынталандыру
4. «Фармацевтика және медицина саласын дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған кешенді жоспарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің 2020 жылғы 6 қазандағы No 132-өкімі

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары, тесттер):

1. Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық өндірістің дамуының негізгі тенденциялары қандай?
2. Қазақстан Республикасының фармацевтикалық нарығы.
3. Фармацевтикалық нарықтағы мемлекеттің рөлі.
4. Қазақстан Республикасының фармацевтикалық өнеркәсібінің өндірістік бөлімшелерін атаңыз.
5. Қазақстан Республикасының фармацевтикалық саласының жағдайы және болашағы.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023) 24 беттің 16 беті
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		

1. Тақырыбы 10: Жобаны басқару түсінігі.

2. Мақсаты: Білім алушыларды «жобаны басқару» түсінігімен, оның негізгі белгілерімен және классификациясымен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

- Жобаны басқару теориясы мен тәжірибесінің дамуының негізгі кезеңдері
- Жобаны басқарудың ерекшеліктері мен классификациясы
- Жоба қызметін реттейтін нормативтік құжаттар
- Жобаларды басқару саласындағы стандарттар

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жобаны басқару теориясы мен тәжірибесінің эволюциясы
2. Жобаның анықтамасы, оның негізгі белгілері
3. Жоба классификациялары
4. Жобаларды басқару саласындағы халықаралық стандарттар
5. Қазақстан Республикасындағы жобалық менеджменттің даму тенденциялары
6. Ұйымдағы жобаларды басқару деңгейлері

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары, тесттер):

1. Қазақстан Республикасында және шетелде жобалық менеджмент теориясы мен тәжірибесінің дамуының негізгі кезеңдерін сипаттаңыз.
2. Кез келген жобаға әмбебап және тән жобаның сипаттамаларын атаңыз.
3. Жоба мен ағымдағы операциялық қызметтің ортақтығы неде және олардың айырмашылығы неде?
4. Кез келген жобаны мысал ретінде келтіріп, оны әртүрлі жіктеу критерийлеріне сәйкес сипаттаңыз.
5. Жобаларды басқару стандарттарының мақсаты қандай?
6. Жобаларды басқару саласындағы халықаралық стандарттардың үш тобын сипаттаңыз.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 17 беті

1. Тақырыбы 11: Жобаны басқару негіздері

2. Мақсаты: Білім алушыларды жобаның мақсатымен, критерийлерімен және өмірлік циклімен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

Жобаның мақсаты мен міндеттері

Жобаның негізгі критерийлері

Жобаның өмірлік циклінің фазалары

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жобаның мақсаты: түсінігі, критерийлері, декомпозициясы.
2. Жоба мақсатын қалыптастыру мысалы.
3. Жоба критерийлері мен шектеулері.
4. Жобаның өмірлік циклі және оның негізгі фазалары.
5. Жобаның ортасы. Мүдделі тараптар және жобаға қатысушылар

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары, тесттер):

1. Жобаның мақсаттары қандай критерийлерге сәйкес болуы керек?
2. Жоба шектеулерінің негізгі топтарын сипаттаңыз.
3. Жобаның өмірлік циклінің фазаларын сипаттаңыз.
4. Жобаның әрбір кезеңі қамтитын процестерді тізіп көрсетіңіз.
5. Жобаның алыс ортасын құрайтын факторларды атаңыз.
6. Жобаға жақын ортаның әсерін сипаттаңыз.
7. Жобаның негізгі мүдделі тараптарын атаңыз.
8. Жобаның негізгі ықтимал қатысушылары қандай?
9. Жоба менеджері мен супервайзердің жобаны басқару функцияларында қандай айырмашылықтар бар?
10. Мүдделі тараптарды басқаруды ұйымдастырудың мақсаты қандай.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 18 беті

1. Тақырыбы 12: Топ құру технологиялары. Жобаны жоспарлау.

2. Мақсаты: Білім алушыларды команда құру технологиясымен және жобаны жоспарлаумен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

- «Көшбасшы», «Команда» ұғымдарының мағынасы;
- Тұлға типтері және олардың ұжым рөліне әсері;
- Жобаны жоспарлаудың негізгі міндеттері.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жобаны басқарудағы көшбасшылықтың маңызы. Көшбасшы. Жоба менеджері.
2. Ұжым: түсінігі, рөлдері, қалыптасу кезеңдері.
3. Тұлға типі және оның ұжым рөліне әсері.
4. Топ рөлдерін анықтау әдістері.
5. Жобаны жоспарлаудың негізгі міндеттері. Жоба мазмұнын жоспарлау.
6. Жұмыстың иерархиялық құрылымы. Жоспарлау.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары, тесттер):

1. Жобаны басқарудағы көшбасшылықтың маңыздылығын сипаттаңыз
2. Көшбасшы деген кім? Жоба менеджері кім?
3. Ұжым: түсінігі, рөлдері, қалыптасу кезеңдері.
4. Тұлға түрлерін және олардың топтық рөлдерге әсерін сипаттаңыз.
5. Топ рөлдерін анықтаудың негізгі әдістерін атаңыз.
6. Жобаны жоспарлаудың негізгі міндеттері қандай?
7. Жобаның ауқымын жоспарлау процесін сипаттаңыз.
8. Жұмыстың иерархиялық құрылымын қалыптастыру принциптерін атаңыз.
9. Жоспарлаудың негізгі міндеттерін көрсетіңіз.
10. Жобаның ұзақтығын қалай қысқартуға болады?
11. Графикалық жоспарлаудың қандай әдістерін білесіз?

Тапсырма:

1. Топтық рөлдерді, Беловтың темперамент түрлерін анықтау үшін Белбин әдісін қолданып тестілеуді зерттеу.
2. Жобаға қатысушылар арасындағы өзара әрекеттесу үшін байланыс арнасын таңдаңыз.
3. Таңдалған жоба тақырыбы бойынша білім алушылар тобының (жобаға қатысушылар) жобаны жүзеге асыруының күнтізбелік жоспарын құрастырыңыз

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SKMA -1979- MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023) 24 беттің 19 беті
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		

1. Тақырыбы 13: Жобаның тиімділігін және қаржыландыруын бағалау.

2. Мақсаты: Білім алушыларды тиімділік түрлерімен және жобаларды бюджеттеумен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

- Жоба тиімділігінің негізгі түрлері;
- Жобаны қаржыландыру көздері;
- Жобаны қаржыландыру нысандары.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Тиімділік туралы түсінік. Тиімділік түрлері.
2. Жобалардың тиімділігін бағалау принциптері.
3. Әртүрлі типтегі жобалардың экономикалық тиімділігін бағалау үшін қолданылатын көрсеткіштер мен критерийлер жүйесі.
4. Жобаны қаржыландыру көздері.
5. Жобаны бюджеттеу. Жобалық бюджеттердің түрлері мен мақсаты.
6. Жобаның әртүрлі кезеңдеріндегі бюджетті әзірлеу. Жоба құны.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары, тесттер):

1. Жоба тиімділігінің негізгі түрлерін атаңыз.
2. Жобалардың экономикалық тиімділігін бағалау әдістерін сипаттаңыз.
3. Жобаның экономикалық тиімділігін бағалаудың қандай әдістерін білесіз?
4. Жобаның экономикалық тиімділігін бағалау кезінде ақша ағындарын дисконттау неліктен қажет?
5. Жобаны қаржыландырудың қандай көздерін білесіз?
6. Меншікті және қарыз қаражатты пайдаланудың артықшылықтары мен кемшіліктері қандай?
7. Сіздің ойыңызша, бюджеттік көздерден қандай жобаларды қаржыландыруға болады?
8. Жобаны қаржыландырудың спецификалық ерекшеліктері қандай?
9. Жобаны қаржыландырудың қандай нысандары бар?
10. Жобаны қаржыландырудың негізгі көздері қандай?
11. Өзіңіздің және қарыз қаражатыңызды пайдаланудың артықшылықтары мен кемшіліктерін атаңыз.
12. Жобаларды үлестік қаржыландырудың артықшылықтары мен кемшіліктерін атаңыз.
13. Жобаларды несиелік қаржыландырудың қандай нысандарын білесіз?
14. Жобаны қаржыландырудағы лизингтің рөлі қандай?
15. Жобалар бюджеттік көздерден қалай қаржыландырылады?
16. Жобаны қаржыландыру нысандарын атаңыз.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023) 24 беттің 20 беті
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		

1. Тақырыбы 14: Жоба топтарының өзара әрекеттесуі.

2. Мақсаты: Жобаларды басқарудағы ұйымдық құрылымдармен білім алушыларды таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Жобалардың ұйымдық құрылымдарының түрлері;
- Жобаларды басқарудағы ұйымдық құрылымдардың түрлері;
- Ұжымның өмірлік циклінің кезеңдері.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жобалардың ұйымдық құрылымдарының түрлері.
2. Жалпы жобадағы командалардың өзара әрекеттесуі.
3. Жобаны басқару элементтерін пайдаланатын ұйымдық құрылымдардың түрлері (матрица, желі, жоба).
4. Ұжымның өмірлік циклі. Команданың «бөлінуі» тудыратын жағдайлар мен қауіптер.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары, тесттер):

1. Жобаның ұйымдық құрылымдарының қандай түрлерін білесіз?
2. Жоба командалары арасындағы табысты өзара әрекеттесу шарттарын тұжырымдаңыз.
3. Жобаны басқаруда матрицалық құрылымды пайдаланудың артықшылықтары мен кемшіліктерін сипаттаңыз.
4. Жобаны басқаруда желілік құрылымды пайдаланудың артықшылықтары мен кемшіліктерін сипаттаңыз.
5. Жобаны басқаруда жоба құрылымын пайдаланудың артықшылықтары мен кемшіліктерін сипаттаңыз.
6. Ұжымның өмірлік циклінің кезеңдерін сипаттаңыз.
7. Ұжымда «бөлінуді» тудыратын жағдайлар мен қауіптерді атаңыз.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 21 беті

1. Тақырыбы 15: Жобаны орындау, бақылау және аяқтау. Жоба тәуекелдері

2. Мақсаты: Білім алушыларды жобаны басқару әдістерімен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

- Жобаның орындалуын ұйымдастыру;
- Жобаны басқару жүйесінің негізгі функциялары;
- Жоба тәуекелдерін талдау және бағалау әдістері.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жобаның орындалуын ұйымдастыру.
2. Жоба мониторингі және бақылау. Басқаруды өзгерту. Жобаны жабу.
3. Белгісіздік және тәуекел түсінігі. Тәуекелдің классификациясы.
4. Жобаның өмірлік циклі кезіндегі тәуекелдерді басқару процесі.
5. Жоба тәуекелдерін талдау және бағалау әдістері. Жобалық тәуекелдерге әрекет ету әдістері.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: Тақырыптық семинар.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, тестілеу

7. Әдебиет (1-қосымшаны қара)

8. Бақылау (сұрақтары, тесттер):

1. Жобаны орындау процестерінің негізгі топтарын сипаттаңыз.
2. Жобаны басқару жүйесінің негізгі функцияларын атаңыз.
3. Жобада қандай негізгі бақылау объектілері бар?
4. Жобаға өзгерістер енгізу үшін шешім қабылдау процесі.
5. Өзгерістерді басқару процесі қалай жүзеге асырылады?
6. Жобаны жабу процестерін тағайындау.
7. Қорытынды жобалық құжат қалай аталады?
8. Жоба мұрағатын құру процесі қандай?
9. Жоба шартын жабу тәртібін сипаттаңыз.
10. Тәуекел мен белгісіздіктің айырмашылығы неде.
11. Компаниялар тәуекелге жауап берудің қандай әдістерін қолданады?

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы кафедрасы		044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		24 беттің 22 беті

1-қосымша:

11.	Оқу ресурстары
Электрондық ресурстар, соның ішінде, бірақ оны меншіктелмейді: мәліметтер базасы, анимациялық симуляторлар, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электронды анықтамалық материалдар (мысалы: видео, аудио, дайт)	1. Арыстанов Ж.М. Введение в специальность «Фармация»: Учебное пособие/ Ж.М. Арыстанов. – Алматы: Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/182/ 2. "Фармация тарихы" пәні бойынша дәріс кешені. Мамандық: 5B110300-"Фармация" = Тезисы лекций по дисциплине "История фармации". Специальность: 5B110300-"Фармация": лекциялартезисі / ҚРДСМ ОҚМФА ШЖҚ РМК; Фармация ісін ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (216 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 76 бет. эл. опт. Диск 3. Сайфулина Н.Ф., Султанов А.К. Фармация тарихы: Оқулық. – Алматы: Эверо, 2020. - 320 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/381/ 4. "Фармацияның басқарылуы және экономикасы" пәні бойынша дәріс кешені. Мамандық: 5B110300-"Фармация"= Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации".: лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармация ісін ұйымдастыру және басқару каф. - Шымкент: 2013. - 92 5. Распоряжение Премьер-Министра Республики Казахстан от 6 октября 2020 года № 132 «Об утверждении Комплексного плана по развитию фармацевтической и медицинской промышленности» на 2020-2025 годы https://adilet.zan.kz/rus/docs/R2000000132 6. Приказ МЗ РК от 28 октября 2020 года № ҚР ДСМ-165/2020. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 30 октября 2020 года № 21545 «Об утверждении Правил проведения производителем лекарственного средства исследования стабильности, установления срока хранения и повторного контроля лекарственных средств» https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021545#z7 7. Приказ и.о. МЗ РК от 4 февраля 2021 года № ҚР ДСМ-15. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 9 февраля 2021 года № 22167 «Об утверждении надлежащих фармацевтических практик» https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100022167 8. Приказ МЗ РК от 23 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-319/2020. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 24 декабря 2020 года № 2189 «Об утверждении Кодекса чести медицинских и фармацевтических работников Республики Казахстан» https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021890 9. Приказ МЗ РК от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305/2020. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 22 декабря 2020 года № 21856 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	
 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Дәрілер технологиясы кафедрасы	044-43/ - (2022-2023)
«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар	24 беттің 23 беті

	квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021856#z1343
Электрондық оқулықтар	
Зертханалық физикалықресурстар	
Арнайы бағдарламалар	
Журналдар (электрондықжурналдар)	
Әдебиет	
Негізгі :	
1. Сапақбай, М. М. Фармация тарихы: оқу құралы / ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Шымкент: Жасұлан, 2014. - 172 бет. 2. Сайфулина, Н. Ф. Фармация тарихы: оқулық = История фармации: учебник / Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМА. - Алматы :Эверо, 2014. - 260 с 3. Арыстанов, Ж. М. Введение в специальность "Фармация": учеб. пособие / Рассмотрен и рек. к выпуску на засед. Учен. совета МУА. - Алматы: Эверо, 2015. - 132 с 4. История фармации : учебное пособие / Ж. М. Арыстанов. - Алматы : Medet Group, 2022. - 194 с. 5. Ж. М. Арыстанов. Введение в специальность "Фармация": учебное пособие / - Алматы : Medet Group, 2022. - 148 с.	
Қосымша:	
1. Орынбаева А. Д. Фармация саласындағы мамандарды даярлау үшін ақпараттық технологиялар негізінде фармацевтикалық кеңес берудің әдістемелік кешенін құру: дис. мед. ғыл. магистрі акад. дәрежесін ізденуге арналған / А.Д. Орынбаева. - Шымкент: ОҚМА, 2019. - 73 бет. +эл. опт. диск 2. Сборник Законодательных и нормативно-правовых актов, регулирующих фармацевтическую деятельность в Республике Казахстан: сборник / сост. Б. К. Махатов [и др.]. - Шымкент: Жасұлан, 2017. - 380 с 3. Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық қызметті реттейтін заңнамалық және нормативтік- құқықтық актілер жинағы: жинақ / Б. Қ. Махатов - Шымкент: Жасұлан, 2016. - 316 4. Болдыш, С. К. Летопись истории фармации Казахстана: монография / С. К. Болдыш; Утв. Учен. Советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2014. - 168 с. 5. Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық қызметті реттейтін Заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілер жинағы: жинақ / Б. Қ. Махатов [ж. б.]; ОҚФА әдіст. Кеңесі Ұсынған. - Алматы: Эверо, 2014. - 228 бет. с. 6. Арыстанов Ж. М. Фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру негіздері: оқу құралы / Ж. М. Арыстанов. - Алматы: New book, 2022. - 256 бет. 7. Арыстанов, Ж. М. Фармация саласындағы менеджмент негіздері: практикум / Ж. М. Арыстанов. - Алматы: New book, 2022. - 160 бет 8. Арыстанов Ж. М. Фармацияның ұйымдастырылуы: оқу құралы / Ж. М. Арыстанов. - Алматы: New book, 2022. - 120 бет. 9. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет 10. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет	

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

Дәрілер технологиясы кафедрасы

«Фармациядағы-жобалық бағытталған қызмет» пәнінен тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік
нұсқаулар

044-43/ - (2022-2023)

24 беттің 24 беті